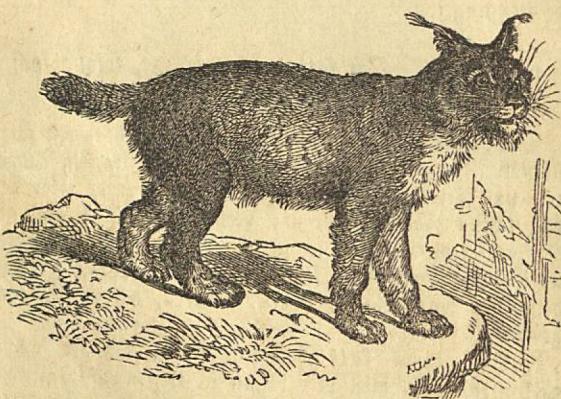


kommer i närheten, och icke kunna vara i samma rum med den. Kattorna äro mest i rörelse om natten och se bättre än menniskan i mörkret. Kattan får 5 till 12 ungar, som i 9 dygn äro blinda.

Fastän katten är ett så lömftigt och mordlöst djur, har man likväl någon gång sett att hon fattat stor vänskap för någon wiž menniska, ja till och med för sin naturliga övnän hunden; då en katta nyž förlorat sina ungar, har hon i stället gifvit di åt hundvalpar, harungar, ekorrungar eller dylka, som man lagt till henne. Wilda kattor finnas i andra länder och göra der stor skada på fogel i skogarna; hos os träffar man någon gång förvildade kattor.

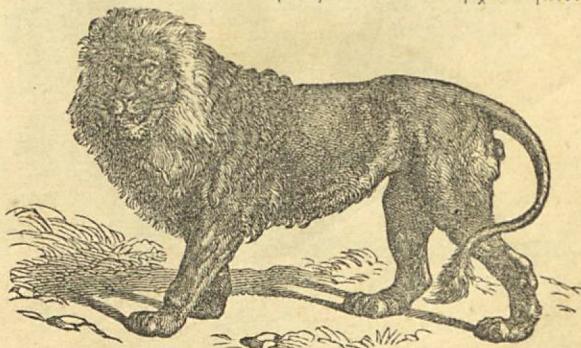
Lodjuret eller **loen** lefver här och der i Sveriges stora skogstrakter. Det är så stort som en vanlig hund, högre på benen än katten, med hårtoffar i öronspetsarna och kort svans; till färgen är det gråbrunt, rödbrunt



eller whitgrått med olika mörka fläckar eller streck, och fallas derefter **räfslö**, **kattlo** eller **warglo**. Lodjuret är ganska starkt, så att det kan döda en häst eller øre, men vågar sig fällan på menniskor; det lurar på sitt rof likasom katten och griper det med ett språng; deretter suger det först ut det varma blodet.

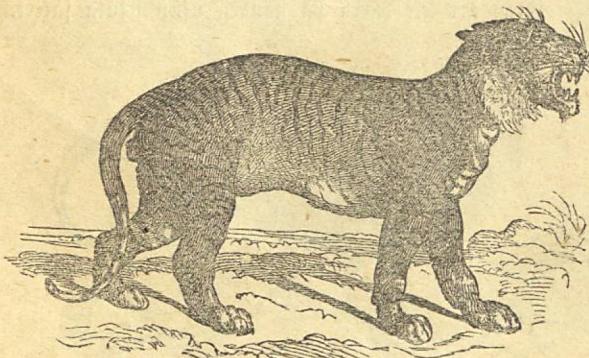
Vi bo wisseligen i ett kallt land, der jorden ger os hvad vi behöfva först efter mycket arbete; men vi böra prisa os lyckliga, som icke hafwa många och farliga djur omkring os. I de varma länder, der de försnaste frukter wexa wilda och jorden nästan af sig sjelf bär allt hvad menniskorna behöfva till föda, der finnas os många giftiga kräf, stora ormar och grymma rofdjur af kattslägget, som ofta angripa och döda menniskorna.

Lejonetträffas i wissa delar af Afrien, men mest i Afrika. Det blir stort som en liten häst, men längre, är gulaktigt till färgen och så starkt, att det lätteligen kan släpa bort en øre. Hannen har en stor mahn. Det säges att lejonet icke angriper menniskan om det ej är hungrigt eller retadt; likväl skall det icke våga angripa, om menniskan står aldeles stilla och ser starkt på det-samma. Men dertill torde icke många hafwa mod nog. Man har alltid kallat lejonet för djurens konung; men detta namn synes ej vara förtjent; ty ej bör den vara konung, som är starkast och grymmast, utan den som är mest wis och ädel. Och detta kan rättvisligen icke sägas om lejonet. Detta rofdjur jagas wanligens af många menniskor på en gång och med hjelp af hundar; men dylk jagt aflöper fällan utan förlust af menniskolif. Dägare finnas dock, som våga ensamma under natten wakta ut lejonet på stället, der lockbete blifvit utlagt; då fördras att icke darra på handen utan skjuta saker.



En resande i södra Afrika vid namn Lichtenstein kom till bonden van Wyk, hvilken berättade för honom följande: "här i huset satt min hustru i den öppna dörren och barnen lekte bredvid henne; jag var sysselfatt att laga min wagn vid sidan af huset, då midt på ljusa dagen ett stort lejon kom och lade sig utanför dörren. Min hustru gaf till ett skrik, men blef stilla, ty hon visste att om hon flydde, skulle lejonet göra spräng. Barnen skyndade i hennes knä. Ni kan väl förstå huru jag blef till moods, då jag märkte huruledes det stod till; och jag var obewapnad. Jag drog mig framångom utefter väggen af huset till ett litet fönster på kammarn, der min laddade bössa stod. Lyckligtvis nådde jag den med handen och tog ut den. Genom den öppna kammardörren kunde jag se lejonet, som tycktes just göra sig farligt till anfall. Då betänkte jag mig icke längre, hvilskade saktat ett trösteord till min hustru och sät, under en tyft bön till Gud om hjälp, fritt förbi min sons hufvud. Kulen träffade lejonet midt i pannan, så att det fäll dödt ned."

Tigern eller kungstigern lefver mest i södra Asien. Han är lägre på fötterna än lejonet, men nästan lika stark; till skynaden liknar han närmast en katt och är brandgul med svarta tvärstreck; bland alla rosfjur är han det grymmaste och blodtörstigaste. Pan-



tern eller leoparden finnes i Afrika och Asien, jaguaren i södra Amerika; de äro mindre än tigern, men likväl mycket farliga. Ofta händer i Ostindien, då resande eller jägare framtåga, att tigern framrufar ur ett bufsnår, griper en af dem och springer sin kos med rosvet; icke fällan griper tigern menniskor inne i byarne. Och dessa så starka och wilda djur kunna likväl kuwas genom mänskans fasta wilja och förståndiga behandling, hvilket kringresande djurtämjare stundom förewisa.

11 Kapitlet. Om björnen.

Det största rosfjuret i vårt land och i hela Europa är björnen. Denneträffas hos os i de stora skogarna i Dalsland, Värmland, Dalarna och uppåt Norrland. Han blir 5 till 6 fot lång och omkring 3 fot hög vid kogen samt väger 25 till 30 pund, stundom mera; de största kallas slagbjörnar och äro svarta eller svartbruna; mindre och yngre björnar äro ljusare till färgen och få namn af myrbjörnar eller gräsbjörnar. Björnens föda består af rötter, bär, grön säd och dylikt så länge han är ung; äfven äter han gerna myror;



men när han blir äldre och fått smak på kött, tycker han mest om sädan föda. Då angriper han hästar och